

Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR / www.finance.gov.sk/uhp

Hodnota za peniaze
projektu

Informačný systém
elektronickej fakturácie

október 2018

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Upozornenie

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanému projektu v zmysle uznesenia vlády SR č. 471/2017, úloha C.2. Hodnotenie pripravili Štefan Kišš, Martin Krok a Juraj Mach na základe štúdie uskutočniteľnosti projektu.

Ministerstvo financií SR plánuje projektom IS elektronickej fakturácie s investičnými nákladmi 5 mil. eur a nákladmi na prevádzku 3,4 mil. eur (7 rokov) vytvoriť centrálny systém evidencie faktúr a zabezpečiť, aby verejní obstarávatelia dokázali overiteľne prijímať elektronické faktúry v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a rady 2014/55/EÚ. V II. a III. etape bude IS prepojený s ekonomickými systémami organizácií verejnej správy. Rozsah projektu je približne 7900 verejných obstarávateľov a obstarávateľov, t.j. viac ako približne 876 tis. faktúr ročne.

Hodnota za peniaze IT projektov		IS EFA
Kritéria pre štúdiu uskutočniteľnosti		
Relevantný cieľ projektu	Cieľom je zabezpečiť povinnosť, aby verejní obstarávatelia a obstarávatelia (VO/O) prijímali a spracúvali elektronické faktúry. Projekt chce zároveň dosiahnuť, aby sa zavedením elektronických faktúr znížila záťaž podnikateľov a zamestnancov verejnej správy. Ciele projektu v oblasti doručovania a efektívnosti by mali byť lepšie popísané.	
Reforma procesov štátnej správy	Projekt optimalizuje procesy zasielania faktúr organizáciám verejnej moci (OVM) ich elektronizáciou a zefektívňuje proces prijatia a spracovania faktúr na strane OVM.	
Dostatočné posúdenie alternatív	V multikriteriálnej analýze sú porovnané 3 biznis alternatívy riešenia súčasného stavu (decentralizovaná alternatíva, centralizovaná alternatíva s využitím všeobecného podania slovensko.sk a alternatívu napojenia na ekonomické systémy s centralizovanou evidenciou faktúr a obchodných prípadov). Centralizované alternatívy sú posúdené analýzou prínosov a nákladov. Štúdia neposudzuje alternatívu nákupu riešenia ako služby.	
Štruktúra a opodstatnenosť nákladov	Investičné náklady projektu pokrývajú vývoj informačného systému s vybudovaním integračného rozhrania a pilotnou integráciou (60% z celkových nákladov projektu), integrácie pre ďalšie pripájajúce sa subjekty (30%) a nákup softvéru (4%). Projekt tiež predpokladá vyvolanie nákladov na úpravy systémov na strane verejných obstarávateľov na úrovni 2,4 mil. eur. Posledná etapa projektu pokrýva predpokladaných 47 integrácií na EIS VO/O (technické, implementačné a podporné aktivity) v celkovej hodnote 1,5 mil. eur, ktoré v tejto fáze nie je možné overiť.	
Výpočet prínosov podložený a dôveryhodný	Kvantifikované prínosy projektu plynú najmä z úspory času úradníkov pri prepisovaní údajov z faktúr do ekonomického systému (10,5 mil. eur) a úspore materiálových nákladov pri odosielaní fyzickej faktúry (5,6 mil. eur). Prínosy boli vyčíslené na základe meraní a v súlade s metodikou.	
Analýza citlivosti	Projekt je návratný aj v prípade, ak by úradník ušetril iba 65% z deklarovovaných 10 minút (6 minút), za inak nezmenených podmienok.	
Hodnotenie	Projekt je spoločensky návratný s BCR 2,1. Pre dosiahnutie prínosov je nevyhnutné prepojenie s ekonomickými systémami OVM.	

Odporúčania:

- Odporúčame, aby informačný systém v budúcnosti zabezpečil aj zamýšľanú výmenu elektronických faktúr medzi podnikmi (business-to-business) a vydávanie jednotného identifikátora faktúry.
- Odporúčame preveriť rozpočet na konzultačné aktivity pre účel určenia predpokladanej hodnoty zákazky v rámci prípravy podkladov pred verejným obstarávaním.
- Odporúčame, aby projekt realizoval pilotnú fázu integrácie na ekonomický systém CES MF SR.

Hodnotenie

Štúdia uskutočniteľnosti ekonomicky posudzuje okrem súčasného stavu dve aplikačné alternatívy:

- Digitalizácia a elektronizácia procesov prijatia elektronickej faktúry, podpora prenosu údajov z elektronickej faktúry do ekonomického systému VO/O, realizácia kontrol, evidovanie metaúdajov o elektronických faktúrach, sledovanie stavu jednotlivých obchodných prípadov, zasielanie notifikácie pri zmene stavu v procese vybavovania faktúry. Súčasťou je aj riešenie pre vytvorenie e-faktúry (alternatíva 3A).
- Digitalizácia a elektronizácia procesov prijatia elektronickej faktúry do schránok UPVS, vrátane riešenia pre vytvorenie e-faktúry (alternatíva 3B).

Štúdia neposudzuje alternatívu nákupu riešenia ako služby, ktorú využívajú iné krajiny pri implementácii smernice. Na základe dostupných informácií o poskytovaných službách nie je možné vyhodnotiť, či by takéto služby splnili všetky požadované funkcionality. Odporúčame preto podrobnejšie vysvetliť ciele a potrebu funkcionalít nad rámec existujúcich komerčných riešení.

Na základe výsledkov ekonomického hodnotenia (CBA) odporúča štúdia uskutočniteľnosti alternatívu 3A, ktorej prínosy prevyšujú náklady 2,1-násobne. Kvantifikované prínosy alternatívy 3B sú nižšie, ako jej náklady, štúdia ju preto neodporúča. Obe alternatívy prinášajú významné benefity na strane fakturujúcich dodávateľov, štúdia tieto prínosy nekvantifikuje, táto skutočnosť však neovplyvňuje závery hodnotenia.

Box 1: Prieskum časovej náročnosti zasielania faktúr na strane občanov

Počas prípravy projektu Útvar hodnoty za peniaze v spolupráci s predkladateľom uskutočnil prieskum časovej náročnosti zasielania fyzických faktúr verejným obstarávateľom. Zozbierané údaje boli anonymizované a vyhodnotené ÚHP.

Celková časová náročnosť na vykonanie prieskumu

Pozícia	Časová náročnosť (hod.)
Tim líder	4
Analytik	47,5
Referent účtárne	4
Brigádnik	13
Spolu	68,5

Dotazník bol zaslaný 430 dodávateľom MF SR a MV SR, ktorých faktúry boli zverejnené na stránkach ministerstva. Na základe počtu zverejnených faktúr boli dodávatelia stratifikovaní podľa veľkosti na malé podniky do 50 zamestnancov (27 %), stredne veľké podniky s 50 – 250 zamestnancami (38 %) a veľké podniky nad 250 zamestnancov (35 %).

Otázky prieskumu:

- Aká je veľkosť vašej organizácie?
- Akým spôsobom odosielate fyzické faktúry organizáciám verejnej správy?
- Koľkokrát týždenne nosia Vaši zamestnanci zásielky na poštu?
- Aký je približný počet všetkých zásielok, ktoré nosia vaši zamestnanci na poštu za týždeň?
- Aký je približný podiel faktúr pre organizácie verejnej správy na všetkej Vašej pošte?
- Koľko času v priemere trvá Vaším zamestnancom cesta na poštu a späť?

Výsledky prieskumu:

Veľkosť	Počet odpovedí	Počet ciest za týždeň	Cesta na poštu a späť (min.)	Podiel faktúr	Počet zásielok	% využívajúcich poštu
do 50	46	3,42	15,59	90%	21,62	90%
50 - 250	22	4,51	22,80	96%	106,73	96%
250 - 1000	6	5,17	36,33	86%	166,67	86%

Na základe spracovania prieskumov ÚHP odhaduje, že na každú zásielku pripadá 1 – 2,5 minúty času stráveného cestou na poštu. Všetci dodávatelia štátu by tak posielaním faktúr len elektronickey mohli ušetriť spolu 18 tis. až

18,8 tis. hodín ročne (113 tis. – 118 tis. eur ročne). Vzhľadom na nízky počet odpovedí v skupine veľkých podnikov uvádzame pre túto skupinu konzervatívny (na základe nižších hodnôt zo skupiny stredných podnikov) a optimistický (na základe priemeru šiestich pozorovaní v skupine veľkých podnikov) odhad časovej úspory.

Veľkosť	Trvanie ciest za týždeň (min.)	Min. na 1 zásielku	Počet faktúr za rok	Hodín ročne	Úspora € ročne	Úspora € (7 rokov)
do 50	53,27	2,46	236 520	8 742,80	54 817,36	383 721,49
50 - 250	102,84	0,96	332 880	5 113,06	32 058,91	224 412,34
250 – 1000 (konzervatívny)	102,84	0,96	306 600	4 220,11	26 460,10	185 220,71
250 – 1000 (optimistický)	187,72	1,13	306 600	4 933,34	30 932,04	216 524,29
Spolu (konzervatívny)			876 000	18 075,75	113 336,36	793 354,54
Spolu (optimistický)			876 000	18 789,20	117 808,30	824 658,12

Úspora času úradníkov zodpovedá ročnej úspore 78 pracovných úväzkov naprieč celou VS.

Projekt počíta v 3. etape s technickými, implementačnými a podpornými aktivitami pri realizácii integrácie na IS EFA vrátane konzultačných aktivít dodávateľa na účely integrácie a vlastného spracovania v ekonomickom IS VO/O v hodnote 1,5 mil. eur, bez predošlého mapovania dopytu u VO/O – kandidátov na integráciu. Z celkového rozpočtu etapy je 0,26 mil. alokovaného pre integrácie 3 centrálnych EIS a 1,3 mil. eur pre integrácie najviac 44 ďalších kandidátov. V prípade podpory menej ako 47 (3 + 44) rozpočtovaných integrácií bude použitá len pomerná časť prác a nákladov.

Pre dosiahnutie prínosov projektu je kľúčová integrácia so systémami s vysokým počtom faktúr. Realizáciu prepojení ale projekt negarantuje. Prepojenie by malo byť s CES MF SR, CES MV SR, IS DCOM, FIS SOFIA a 44 ďalších ekonomických IS VO/O, ktoré boli predbežne identifikované na základe počtu spracovávaných faktúr. Prioritne odporúčame integráciu s CES MF SR (vo fáze príprav), keďže MFSR je vlastníkom oboch projektov.

Projekt vyžaduje malé náklady všetkých verejných obstarávateľov na úpravu ich účtovných systémov. Sú zohľadnené v znížených prínosoch. Tento náklad vytvára malé rozpočtové riziko (cca 2,4 mil. eur).

Tabuľka: Investičné náklady projektu IS Elektronickej fakturácie (v eurách)

Skupina výdavkov	Náklady s DPH
Analýza a spracovanie DFŠ	648 850
1. etapa: Implementácia riešenia, základná funkčnosť, 24 org. ŠS	1 482 864
2. etapa: Implementácia rozšírenej funkčnosti, zapojenie ost. VO/O	894 648
3. etapa: Rollout Integrácií system-system	1 490 400
SW licencie	192 000
Podporné aktivity	329 613
Spolu	5 038 375

Zdroj: ŠU IS EFA